

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 13P/15/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3822201574
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marianna Hašková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2022:3822201574.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza, sudkyňou Mgr. Mariannou Haškovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Q. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom M., F. č. XX/XX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky: Y. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom M., F. č. XX/XX a otca: U. X., nar. XX.XX.XXXX, trvalo bytom M., t. č. bytom M., M. C. č. X/X, o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na maloleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Súd z v y š u j e vyživovaciu povinnosť otca U. X., nar. XX.XX.XXXX na maloletú Q. X., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 50,- eur mesačne na sumu 120,- eur mesačne s účinnosťou od 01.05.2022 naďalej, ktoré je povinný platiť najneskôr do posledného dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, za ktoré sa výživné poskytuje k rukám matky.

II. Zameškané výživné otca na maloletú Q. za obdobie od 01.05.2022 do 30.11.2022 predstavuje sumu 490,- eur, ktorú súd povoľuje otcovi zaplatiť matke v splátkach po 20,- eur mesačne spolu s bežným výživným s účinnosťou od mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom rozsudok nadobudne právoplatnosť až do úplného zaplatenia s tým, že nezaplatením jednej splátky riadne a včas sa stane splatný celý dlh.

III. Tým sa mení rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 14.12.2017 č. k. 11C/299/2015-124 v časti vyživovacej povinnosti otca na maloletú Q..

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom doručeným Okresnému súdu Prievidza dňa 26.04.2022 domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na maloletú Q. zo sumy 50,- eur mesačne aspoň na sumu 100,- eur mesačne. Matka v návrhu poukázala na to, že naposledy bola vyživovacia povinnosť otca na maloletú určená v sume 50 eur pred štyrmi rokmi. Od uvedenej doby náklady na maloletú sú vyššie, najmä na lieky, oblečenie a povinnú predškolskú a školskú dochádzku. Uviedla, že je nezamestnaná a na rodičovskom príspevku s mladším synom.

2. Otec sa k návrhu matky písomne nevyjadril. Pred otvorením pojednávania dňa 30.09.2022 uviedol, že od 07.05.2021 pracuje na živnosť ako murár, pričom dosahuje príjem 700-1000 eur. Bol na dva týždne vo Francúzsku, kde dosiahol príjem 650,- eur. Uviedol, že má tri ďalšie vyživovacie povinnosti a jeho priateľka čaká ďalšie dieťa. Zaviazal sa v lehote 10 dní doručiť súdu živnostenské oprávnenie, faktúry, ktoré vystavil za prácu, ktorú odviezol, výpis zo svojho účtu a účtu priateľky v banke za 12 mesiacov, tehotenskú knižku priateľky, špecifikáciu výdavkov na domácnosť a úhrad na výživné na maloleté deti. Otec si túto povinnosť nesplnil, termín ďalšieho pojednávania na deň 16.11.2022 zobral na vedomie, na

pojednávania sa nedostavil, svoju neprítomnosť neospravedlnil a odročiť pojednávajúce zo závažných dôvodov nežiadal.

3. Kolízny opatrovník návrh matky považoval za dôvodný, keďže k poslednej úprave výživného na maloleté dieťa došlo ešte v roku 2018. Od uvedenej doby potreby maloletej Q. podstatným spôsobom narástli, keďže uplynuli 4 roky a najmä od septembra 2022 navštevuje 1. ročník základnej školy, čo odôvodňuje zvýšenie výživného na maloletú minimálne na sumu 100,- eur mesačne.

4. Súd vo veci rozhodol na pojednávaní konanom dňa 16.11.2022 za účasti matky a kolízneho opatrovníka. Otec termín pojednávajúce zobral na vedomie dňa 30.09.2022, svoju neúčast' neospravedlnil, odročiť pojednávajúce nežiadal, preto súd konal a rozhodol v jeho neprítomnosti.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, ústnym vyjadrením otca do zápisnice dňa 30.09.2022 a oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to najmä s: návrhom, uznesením OS Prievidza zo dňa 04.08.2015 č. k. 5P/41/2015-11, rozsudkom OS Prievidza zo dňa 14.12.2017 č. k. 11C/299/2015-124, lustráciou matky v Registri obyvateľov, lustráciou matky v Sociálnej poisťovni, lustráciou otca v Registri obyvateľov, lustráciou otca v Sociálnej poisťovni, uznesením OS Prievidza zo dňa 10.05.2022 č. k. 13P/15/2022-11, správou ÚPSVaR Prievidza zo dňa 12.05.2022, potvrdením o poberaní prídavku na dieťa za rok 2022, potvrdením o poberaní prídavku na dieťa, potvrdením o poberaní rodičovského príspevku za rok 2020, potvrdením o poberaní náhradného výživného, správou ÚPSVaR Prievidza zo dňa 26.05.2022, úradným záznamom, emailom bývalého zamestnávateľa otca, správou OO PZ Handlová zo dňa 26.06.2022, správou OO PZ Handlová zo dňa 27.07.2022, lustráciou otca v Sociálnej poisťovni, lustráciou matky v Sociálnej poisťovni, správou OO PZ Handlová zo dňa 30.08.2022, poštovými poukazmi o úhrade výživného otcom, rozsudkom OS Prievidza zo dňa 02.03.2022 č. k. 2T/95/2021-107, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 02.03.2022, rozsudkom OS Prievidza zo dňa 20.09.2022 č. k. 3T/14/2022-188, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20.09.2022, spisom OS Prievidza sp. zn. 5P/41/2015, spisom OS Prievidza sp. zn. 11C/299/2015 a z neho najmä rozsudok OS Prievidza zo dňa 14.12.2017 č. k. 11C/299/2015-124, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21.03.2018 a ostatným obsahom spisu. Na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutkový stav:

6. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 14.12.2017 č. k. 11C/299/2015-124, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21.03.2018, bolo určené, že U. X., nar. XX.XX.XXXX je otcom maloletej Q. X., nar. XX.XX.XXXX. Zároveň bola maloletá Q. zverená do osobnej starostlivosti matke a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej Q. sumou 50,- eur mesačne s účinnosťou od 26.06.2015 naďalej.

7. Otec v roku 2018 s takto určeným výživným súhlasil, aj keď nebol riadne zamestnaný, privyrábal si brigádnickou prácou a rôznymi obchodmi, pričom takto mesačne zarobil cca 300,- eur. Mal tri vyživovacie povinnosti. Mimo vyživovacej povinnosti sa na výchove a osobnej starostlivosti o maloletú podieľal len minimálne. V čase rozhodovania bola matka s maloletou Q. na rodičovskej dovolenke a poberala len rodičovský príspevok a rodinné prídavky. Finančne matke pomáhali jej rodičia, starká a jej súčasný priateľ úhradou polovice nájmu za byt v sume 110,- eur mesačne. Maloletá Q. mala 2,5 roka. V čase poslednej úpravy nenavštevovala materskú školu, nosila plienky a trpela rôznymi alergiami, v dôsledku ktorých mala matka zvýšené výdavky mesačne o 30,- eur. Matka súhlasila s výživným na maloletú Q. 50,- eur mesačne.

8. Matka maloletej Q. je aj v súčasnosti na predĺženej rodičovskej dovolenke s mladším synom Y. F., nar. XX.XX.XXXX, pričom poberá rodičovský príspevok v sume 280,- eur mesačne a rodinné prídavky na dve maloleté deti v aktuálnych sumách. Matka spolu s dvoma maloletými deťmi (maloletá Q. a maloletý Y. F., nar. X.XX.XXXX) a priateľom F. F. žije v dvojizbovom prenajatom byte, za ktorý mesačne uhrádzajú sumu 380,- eur. Priateľ matky pracuje v Rakúsku a preto si požiadala o rodinné prídavky na maloletého syna v Rakúsku. Mesačne majú výdavky na domácnosť v sume 500,- eur. Na maloletú Q. poberá náhradné výživné.

Výdavky matky na maloletú predstavujú hlavne výdavky na školské potreby, základné potreby a zdravotnú starostlivosť, nakoľko je maloletá alergička. Matka uhradila v súvislosti s nástupom maloletej do základnej školy ZRPŠ 15,- eur na školský rok, poistenie 10,- eur na školský rok, družinu 10,- eur mesačne. Okrem toho matka poberá dotáciu na stravu maloletej Q. v škole. Na začiatku školského roka matka nakúpila školské potreby pre maloletú v sume cca 50,- eur. Na posilnenie imunity maloletej matka

kupuje rybací olej v sume 20,- eur a vitamín C v sume 8,- eur. Maloletá Q. navštevuje horolezecký krúžok, za ktorý matka zaplatila 30,- eur na 6 mesiacov.

9. Otec od 17.05.2021 má živnostenské oprávnenie na predmet činnosti prípravné práce k realizácii stavby, dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov a skladovanie a pomocné činnosti v doprave. Daňové priznanie otec ešte nepodával. Písomne sa otec k svojim príjmom a výdavkom nevyjadril. Na výzvu súdu o preukázanie svojich príjmov a výdavkov zo dňa 30.09.2022 nereagoval. Z vyjadrenia otca pred otvorením pojednávania dňa 30.09.2022 mal za preukázané, že otec dosahuje mesačne minimálne čistý mesačný príjem 700 až 1000,- eur mesačne, pričom za dva týždne práce vo Francúzsku bol schopný zarobiť 650,- eur. Z registra obyvateľov SR vyplýva, že otec má 4 vyživovacie povinnosti. Tehotenstvo priateľky otec ničím nepreukázal, hoci bol na to súdom vyzvaný. Otec svoje príjmy, majetok a výdavky nijako nešpecifikoval. Vyživovaciú povinnosť má otec voči maloletej Q. za rok 2022 uhradenú vzhľadom na účinnú l'útosť v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 2T/95/2021 v trestnej veci vedenej proti obžalovanému U. X., nar. XX.XX.XXXX pre prečin zanedbania povinnej výživy. O maloletú Q. sa v súčasnosti nezaujímajú a na jej výchove sa nijakým spôsobom nepodieľa.

10. Maloletá Q. má 7 rokov a v školskom roku 2022/2023 navštevuje 1. ročník základnej školy v Handlovej. Je o 4 roky staršia. Mesačne matka zaplatí za stravu v škole len príspevok na stravovanie, nakoľko poberá dotované stravné. Na začiatku školského roka matka kupovala maloletej školské potreby v sume cca 50,- eur, platila ZRPŠ 15,- eur a poisťné 10,- eur. Okrem toho má matka zvýšené výdavky na maloletú v súvislosti s podporou imunity 28,- eur mesačne (rybací olej a vitamín C) a s tým, že je maloletá alergička. Inak má matka bežné výdavky na stravu, bývanie, školské potreby, oblečenie, obuv a mimoškolské aktivity, nakoľko maloletá navštevuje horolezecký krúžok, za ktorý matka zaplatila 30 eur na 6 mesiacov. Otec sa o maloletú nezaujímajú.

11. Podľa § 62 ods. 1 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 2 ZR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 62 ods. 4 veta prvá ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

14. Podľa § 62 ods. 5 ZR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 75 ods. 1 ZR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Podľa § 78 ods. 3 ZR, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

17. Predpokladom na zmenu právoplatného súdneho rozhodnutia o výživnom je výrazná zmena okolností, ktoré boli predpokladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného ako v čase predchádzajúceho, tak i nového rozhodnutia, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Pre zmenu právoplatného rozhodnutia vo veci výživného na maloleté dieťa je nevyhnutné preukázať určitú kvalifikovanú zmenu pomerov, tak na strane rodičov, ako aj na strane maloletého dieťaťa. Nestačí len úvaha o tom, či doterajšie výživné je primerané, pretože inak by išlo o neprípustnú reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Táto zmena pomerov musí byť jasne špecifikovaná a vykonaným dokazovaním jednoznačne preukázaná. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne (okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného) alebo objektívne (vývojom životných nákladov podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine).

18. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že aj vzhľadom na uplynutie 4 rokov od poslednej úpravy výživného v danom prípade došlo ku kvalifikovanej zmene pomerov tak z objektívnych, ako aj subjektívnych dôvodov. Od poslednej úpravy výživného došlo k zmene pomerov najmä na strane maloletej Q., ako aj na strane otca a matky. Maloletá je od uvedeného času o 4 roky staršia, pričom v školskom roku 2022/2023 navštevuje 1. ročník základnej školy, s čím je objektívne spojený nárast výdavkov na maloletú v súvislosti s nutnosťou nákupu školských potrieb, úhrady rôznych školských a mimoškolských aktivít, nákupu oblečenia a obuvi na bežné nosenie, ako aj do školy a na prezutie. Tieto výdavky na maloletú je potrebné ešte navýšiť o bežné výdavky na bývanie, stravu doma a zdravotnú starostlivosť. Vzhľadom na uvedené matke pri starostlivosti o maloletú Q. objektívne vzrástli od poslednej úpravy výživného náklady, a to výrazným spôsobom. Matke od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti síce vzrástol príjem, ale len o to o čo je v súčasnosti vyšší rodičovský príspevok oproti minulosti a pribudla jej ďalšia vyživovacia povinnosť voči maloletému Y. F.. Svoju vyživovaciu povinnosť si matka plní aj formou osobnej starostlivosti o maloletú. Zárobkové schopnosti a možnosti otca od poslednej úpravy podstatným spôsobom vzrástli, nakoľko v čase poslednej úpravy bol nezamestnaný a brigádnickými prácami a rôznymi obchodmi si vedel privyrobiť sumu 300,- eur mesačne. V súčasnosti predstavuje podľa jeho vyjadrenia jeho čistý mesačný príjem cca 1000,- eura, pričom pracuje od 17.05.2021 na základe živnostenského oprávnenia, no daňové priznanie nepodával. Aj naďalej má okrem maloletej Q. tri vyživovacie povinnosti. To, že jeho priateľka je tehotná, súdu nijakým spôsobom nepreukázal. Zo všetkých uvedených dôvodov je v objektívnych možnostiach a schopnostiach otca platiť vyššie výživné na dcéru, nakoľko vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom má prednosť pred inými, nie nevyhnutnými výdavkami rodiča.

19. Na základe vyššie uvedeného a s ohľadom na ustanovenie § 78 ods. 3 zákona o rodine dospel súd k záveru, že odôvodneným potrebám maloletej Q. a príjmovým schopnostiam matky na jednej strane, ale aj schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom otca na druhej strane, zodpovedá zvýšená vyživovacia povinnosť otca na maloletú Q. v sume 120,- eur mesačne s účinnosťou od 01.05.2022.

20. Zároveň súd rozhodol o zameškanom výživnom na maloletú Vivien za obdobie od 01.05.2022 do 30.11.2022, ktoré predstavuje sumu 490,- eur $(120 - 50) * 7 = 490$ eur), ktorú súd otcovi povolil zaplatiť v splátkach v sume 20,- eur mesačne spolu s bežným výživným s účinnosťou od mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom rozsudok nadobudne právoplatnosť až do úplného zaplatenia pod hrozbou straty výhody splátok.

21. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov mimosporového konania nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok). Ak ide o rozhodnutie vo veciach maloletých detí (rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.